

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ R.**, bývajúceho v M., L., **2/ V.**, bývajúcej v M., L., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou R., so sídlom v B., IČO: X., proti žalovanému **A.**, so sídlom v J., IČO: X., zastúpenému JUDr. V., advokátom V., C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **K.**, so sídlom v B., **o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11 C 137/2011, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. decembra 2012 sp. zn. 11 Co 350/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov **o d m i e t a .**

Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom pre zmeškanie z 20. marca 2012 č.k. 11 C 137/2011-55 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom každému po 50.000 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu, o ktorých súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalovaného uznesením z 20. decembra 2012 sp. zn. 11 Co 350/2012 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, pretože v čase jeho vydania súd nemal jednoznačne preukázané, či bola výzva žalovanému formou uznesenia z 12. januára 2012 č.k. 11 C 137/2011-47 riadne doručená, t.j., či uznesenie nadobudlo

právoplatnosť, pretože z doručenky o doručovaní uznesenia nie je jasné, aké uznesenia boli žalovanému doručované.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, ktorí navrhli zrušiť uznesenie Krajského súdu v Trnave a priznať im náhradu trov dovolacieho konania. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť dovolania z § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Podľa názoru dovolateľov odňatie možnosti konať pred súdom spočívalo v tom, že odvolací súd odňal žalobcom procesné práva tým, že zrušil prvostupňové rozhodnutie bez toho, aby bol pre taký postup dôvod. Odvolaciemu súdu vytkali, že vybočil z medzí, ktoré mu pre prieskum vymedzil žalovaný a rozhodnutie zrušil pre vadu, ktorú žalovaný nenamietal, v uznesení absentuje označenie ustanovenia umožňujúce zrušenie napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevykonal žiadne dokazovanie, odchýlil sa od skutkového záveru súdu prvého stupňa, svojím zásahom spôsobil popretie použiteľnosti § 114 O.s.p., nerešpektoval princípy koncentrácie konania a neprimerane odľahčil jednu zo sporových strán od zodpovednosti za vlastnú procesnú nečinnosť, pričom všetky pochybenia nebude možné už nijako napraviť v ďalšom konaní, pretože ich aplikácia je založená na neopakovateľných procesných situáciách. Namietli, že s odlišnými skutkovými závermi odvolacieho súdu boli oboznámení až v napadnutom uznesení, čím im bola odopretá možnosť zúčastniť sa na procese dokazovania, ktorý nebol ani vykonaný a odvolací súd nenariadil na prejednanie veci pojednávanie, pričom bol povinný tak urobiť. Tým, že odvolací súd v odôvodnení uviedol, že na preukázanie splnenia podmienok pre rozsudok pre zmeškanie sa vyžadoval vyšší štandard z dôvodu predmetu konania ako je v bežných veciach, dopustil sa nesprávneho právneho posúdenia veci a tým založil aj vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k dovolaniu žalobcov uviedol, že všetky nároky žalobcov vyplývajúce zo zákona č. 381/2001 Z.z. boli z jeho strany uspokojené. Nároky, ktoré sú predmetom konania, nie sú kryté povinným zmluvným poistením.

Žalovaný vyjadrenie k dovolaniu nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu,

ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením zrušil rozsudok súdu prvého stupňa pre zmeškanie (§ 153b ods. 1 O.s.p.) podľa § 221 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti takému uzneseniu nie je dovolanie objektívne prípustné, ibaže by konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté niektorou z väd podľa § 237 písm. a/ - g/ O.s.p. (R 34/1995).

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok

právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na žalobcami tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní vecí postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobcom neznemožnili uplatniť procesné práva priznané im právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Dovolatelia preto neopodstatnene namietali, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatie možnosti konať pred súdom žalobcovia vyvodzujú výlučne z toho, že odvolací súd nepostupoval správne, keď rozsudok prvostupňového súdu zrušil, hoci na jeho zrušenie neboli splnené podmienky podľa § 221 ods. 1 O.s.p., pretože k tvrdenej vade nedošlo. Posudzujúc však dovolanie žalobcov podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) dovolatelia namietajú predovšetkým nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom ktorý vyslovil, že pre vydanie rozhodnutia pre zmeškanie neboli splnené podmienky, t.j. namietajú vadu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., keď dôvody uvádzané v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nepovažujú za správne (por. čl. 97), resp. namietajú, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľov boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľmi vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových

záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 239 O.s.p. a ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcov ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný ani vedľajší účastník si náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 150 ods. 3 O.s.p).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. septembra 2014

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová